Wilma

Viesti Wilmalla viisaasti

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen sähköiseen viestintään

Ben Furman

VISMA

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen viestintään

Viesti Wilmalla viisaasti

Olemme kiinnittäneet Visma Enterprisessa huomiomme siihen, että opettajien ja huoltajien Wilman välityksellä tapahtuvassa viestinnässä syntyy helposti väärinkäsityksiä. Asia on noussut esiin sekä sosiaalisessa mediassa että opettajien ja huoltajien kanssa käymissämme keskusteluissa. Väärinkäsitykset saattavat johtua osittain siitä, että sähköiseen viestintään ei aina kiinnitetä samalla tavalla huomiota kuin kasvokkain tai puhelimessa tapahtuvaan viestintään. Toinen syy lienee se, että Wilmaa ei ole oppilaitoksessa säädetty toimimaan niin kuin opettajat ja huoltajat haluasivat sen toimivan.

Olemme pohtineet yhdessä opettajien, huoltajien ja asiantuntijoiden kanssa sitä, mitä me voisimme Visma Enterprisessa tehdä edistääksemme kodin ja koulun välistä sähköistä viestintää. Yhtenä keinona olemme päätyneet laatimaan yhteistyössä psykiatrian erikoislääkäri Ben Furmanin kanssa tämän opettajille suunnatun oppaan.

Opas keskittyy viestinnän sisältöön, ei ohjelman teknisiin puoliin. Jos se kuitenkin herättää epäilyksen siitä, että Wilman asetuksia voisi kenties oppilaitoksessanne säätää paremmin opettajien ja huoltajien tarpeita vastaavaksi, kannattaa asiasta olla yhteydessä suoraan oman kunnan Wilma-pääkäyttäjään.

Me Visma Enterprisessa kehitämme Wilmaa jatkossakin asiakaslähtöisesti, myös sähköisen viestinnän osalta. Täten kaikki palaute, myös kehittämisideat, ovat erittäin tervetulleita.

Toivomme, että opas herättää hedelmällisiä keskusteluja ja antaa eväitä entistä parempaan kodin ja koulun väliseen sähköiseen viestintään.

Visma Enterprise Oy

Wilma

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen viestintään

Kaikkeen sähköiseen viestintään liittyy tunnetusti riskejä. Merkittävin syy lienee se, että koska viestistä puuttuu oheisviestintä – ilmeet, eleet ja äänensävy – vastaanottaja ymmärtää sen helposti eri tavalla, kuin viestin kirjoittaja on tarkoittanut.

Esimerkiksi jos huoltaja näkee Wilmassa opettajan merkinnän ”läksy tekemättä”, hän voi kokea sen itseensä kohdistuvaksi kritiikiksi, vaikka opettajan tarkoitus on ollut kirjata järjestelmään pelkästään neutraali tieto, joka kertoo koulupäivän tapahtumista. Tämäntapaisten väärintulkintojen mahdollisuus kasvaa, jos huoltaja on saanut useita vastaavantyyppisiä viestejä koulusta aikaisemminkin ja hänen suhteensa koulujärjestelmään on pulmallinen.

Huoltajan tulkitessa opettajalta tulevan viestin itseensä kohdistuvaksi arvosteluksi, hän saattaa puolustautua joko ottamalla etäisyyttä kouluun tai alkamalla kritisoida opettajaa. Tämänkaltaiset kodin ja koulun välisen vuorovaikutuksen hankaluudet – jotka ovat yleisiä kaikkialla maailmassa – voidaan välttää kiinnittämällä erityistä huomiota siihen, miten huoltajien kanssa kommunikoidaan oppilaiden käyttäytymiseen ja huolellisuuteen liittyvistä asioista.

Olemme koonneet tähän oppaaseen hyväksi osoittautuneita keinoja, jotka edistävät kodin ja koulun välistä vuorovaikutusta ja auttavat opettajia ja huoltajia puhaltamaan yhteen, kun oppilailla on käyttäytymiseen tai huolellisuuteen liittyviä ongelmia.

Aloitamme esittelemällä lyhyesti Wilman kaksi eniten käytettyä opettajan ja huoltajan välisen viestinnän välinettä: tuntimerkinnät ja pikaviestit.

Tuntimerkinnät

Tuntimerkinnät on alun perin tarkoitettu kalenteriksi, johon opettaja voi merkitä tuntikohtaisesti oppilaiden poissaolot ja myöhästymiset ja johon huoltajat voivat puolestaan kirjata lapsensa poissaolon/myöhästymisen syyn. Koulujen toivomuksesta tuntimerkintöihin on lisätty mahdollisuus tehdä merkintöjä myös koskien oppilaan käyttäytymistä ja huolellisuutta kyseisellä tunnilla.

Wilma

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen viestintään

Wilmaa käyttävät oppilaitokset, voivat itsenäisesti päättää, mitä poissaoloja, käyttäytymistä ja huolellisuutta koskevia otsikoita (eli luokituksia) tuntimerkintä toiminnossa on tarjolla. Siinä missä yhden kunnan alueella Wilman tuntimerkinnöissä on tarjolla pelkkiä poissaoloihin ja myöhästymisiin liittyviä otsikoita, toisen kunnan alueella valikossa voi olla niiden lisäksi runsas määrä erilaisia käyttäytymistä ja huolellisuutta koskevia otsikoita (ks. kuva). On myös hyvä tietää, että jokainen oppilaitos tai kunta voi itse määrittää sen, mitkä tuntimerkinnät näkyvät vain muille opettajille ja mitkä näkyvät myös huoltajillle.

Huoltajat ovat arvostelleet Wilman kautta saamiaan viestejä laajasti ja näkyvästi mm. sosiaalisessa mediassa. Valtaosaltaan huoltajien kritiikki näyttää kohdistuvan nimenomaan oppilaiden käyttäytymistä/huolellisuutta koskeviin tuntimerkintöihin. Opettajien kannattaakin pitää mielessä, että mikäli heidän tekemänsä oppilaan käyttäytymistä ja huolellisuutta koskevat tuntimerkinnät näkyvät huoltajille, ne saattavat herättää heissä hämmennystä ja epätietoisuutta siitä, miten heidän tulisi merkintään reagoida.

Eräs tapa ratkaista tämä ongelma on muuttaa oppilaitoksessa tai kunnassa Wilman asetuksia niin, että käyttäytymistä/huolellisuutta koskevia tuntimerkintöjä ei oletusarvoisesti näytetä huoltajille eikä oppilaille lainkaan vaan ainoastaa muille opettajille. Tuntimerkinnät antavat tärkeää tietoa kouluille, mutta se, mitkä merkinnät näytetään automaattisesti huoltajille, on asia, josta koulujen kannattaa käydä keskustelua huoltajien kanssa.

Pikaviestit

Pikaviestit ovat tuntimerkintöjä parempi tapa välittää huoltajille tietoa oppilaan käyttäytymiseen tai huolellisuuteen liittyvistä asioista. Ne ovat myös tavallista sähköpostia parempi vaihtoehto, sillä päinvastoin kun sähköpostiviestit, jotka kulkevat Internetissä salaamattomina, pikaviestit pysyvät turvallisesti Wilma-järjestelmän sisällä, missä ne luetaan tietoturvallisesti salattua yhteyttä käyttäen.

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen viestintään

Ongelmista viestiminen

Huoltajalle osoitettujen viestien sanamuodolla on yllättävän suuri merkitys. Parhaiten näyttävät toimivan viestit, joissa 1) kerrotaan ongelman lisäksi myös se, miten opettaja toivoo oppilaan toimivan jatkossa ja mitä hyötyä siitä olisi, 2) sanotaan jotakin, joka luo uskoa siihen, että ongelma on ratkaistavissa ja 3) pyydetään huoltajalta apua tai neuvoa.

1. Kerro miten toivot oppilaan toimivan jatkossa ja mitä hyötyä siitä on

Viestittäessäsi huoltajille oppilaan käyttäytymiseen tai huolellisuuteen liittyvistä ongelmista, kerro huoltajalle ongelman lisäksi se, miten toivoisit oppilaan oppivan toimimaan ongelmallisen käyttäytymisen sijaan ja miksi se olisi tärkeätä. Jos oppilas esimerkiksi unohtaa toistuvasti oppikirjansa kotiin, älä ilmoita huoltajalle pelkästään, että ”Villellä oli taas tänään kirjat kotona”, vaan kerro myös se, miten toivot hänen toimivan jatkossa ja mitä myönteisiä vaikutuksia sillä olisi:

”Villeltä on nyt unohtunut kolme kertaa oppikirjat kotiin. Olisiko teillä jokin ajatus siitä, miten hän muistaisi huolehtia siitä, että oppikirjat ovat jatkossa mukana? Se auttaisi häntä suoriutumaan antamistani tehtävistä paremmin.”

Lue seuraava esimerkki kiinnittäen huomiota alleviivattuihin opettajan toivomaa toimintatapaa kuvaaviin kohtiin.

”Olemme täällä koulussa huomanneet, että Jari kokee vaikeaksi istua paikallaan. Hän on hyvin liikunnallinen poika ja paikallaan pitkään istuminen on hänelle ymmärrettävästi vaikeaa. Olemme Jarin kanssa miettineet keinoja, joilla voisimme auttaa häntä opettelemaan paikallaan istumista ja nyt toivoisin, että voisimme miettiä yhdessä teidän ja Jarin kanssa sitä, mikä olisi hyvä tapa tukea häntä tämän keskittymisen ja koulumenestyksen kannalta tarpeellisen kyvyn oppimisessa.”

Tiedotettaessa huoltajille sähköisesti oppilaan käyttäytymiseen tai huolellisuuteen liittyvistä asioista on suositeltavaa käyttää tuntimerkintöjen sijasta tai niiden ohella pikaviestejä.

Kun kerrot viestissäsi, miten toivot oppilaan oppivan toimimaan jatkossa, joudut olemaan hieman monisanaisempi. Etuna kuitenkin on, että huoltajan on helpompi ymmärtää hyvä tarkoituksesi ja ryhtyä ratkaisemaan ongelmaa yhteistyössä kanssasi. Myös oppilaiden itsensä on helpompi osallistua keskusteluihin, joissa ei puhuta siitä, miten he toimivat väärin, vaan siitä, miten heidän toivotaan toimivan jatkossa.

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen viestintään

”Marilla on ollut viime aikoina vaikeuksia huolehtia läksyistään. Viime vuonna tätä ongelmaa ei ollut, joten uskon, että jos panemme viisaat päämme yhteen, keksimme varmasti jonkin keinon, jonka avulla hän ryhtyy jälleen huolehtimaan läksyistään yhtä hyvin kuin viime vuonna.”

”Villen pitäisi muuttaa kielenkäyttöään. Hän viljelee puheessaan runsaasti kirosanoja, mikä häiritsee muita. Kielenkäyttöönliittyvät ongelmat ovat oppilaiden keskuudessa yleisiä, mutta uskomme, että oppilaat kyllä oppivat ilmaisemaan itseään ilman kirosanoja, jos pidämme kaikki sitä tärkeänä. Mitä ehdottaisitte? Mikä olisi mielestänne hyvä tapa edetä?”

2. Luo uskoa onnistumiseen

Mitä toiveikkuutta herättävämpi sävy viesteissäsi on, sitä yhteistyöhaluisempia huoltajat ovat ratkaisemaan oppilaiden ongelmia kanssasi.

Voit lisätä viestiesi toiveikkuutta herättävää sävyä esimerkiksi:

- sanomalla, että ongelma on tavallinen ja että se on yleensä ratkaistavissa yhteistyössä huoltajan kanssa
- kertomalla, että ongelmassa on jo tapahtunut jotakin edistystä
- viittaamalla oppilaan aikaisemmin voittamiin ongelmiin
- tuomalla esiin käsityksesi, että oppilas itsekin haluaa muutosta

Informoidessasi huoltajaa oppilaasi ongelmasta, kerro huoltajalle miten toivot oppilaan toimivan jatkossa ja mitä hyötyä siitä on oppilaalle.

- kiittämällä huoltajaa hänen yhteistyökyvystään
- kertomalla, että oppilaan luokkatoverit ovat valmiita tukemaan häntä

”Arvelen, että se varmasti auttaa, jos juttelet Sinin kanssa tästä asiasta. Auttoihan se viimeksikin kun silloin syyslukukaudella juttelit hänen kanssaan siitä silloisesta ongelmasta.”

”Juttelin tästä pahasta tavasta Saaran kanssa ja hän sanoi, että haluaa itsekin päästä siitä eroon. Se on hyvä merkki, että hän itsekin haluaa tehdä asialle jotakin.”

”Risto on hyvin älykäs ja luova poika. Sen vuoksi uskon, että hän varmaan keksii teidän avullanne jonkin hyvän ratkaisun tähän ongelmaan.”

Wilma

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen viestintään

”Ahti on viime aikoina myöhästellyt melko usein koulusta. Katsoin juuri hänen tuntimerkintöjään ja huomasin, että myöhästymisiä on ollut kaikkiaan pitkälti toistakymmentä. Samalla haluan teidän kuitenkin tietävän, että viime viikko meni paremmin eikä myöhästymismerkintöjä tullut kuin yksi. Näyttää siltä, että parempaan suuntaan ollaan menossa. Olkaamme edelleen tästä asiassa yhteydessä ja jos myöhästelyä vielä tulee niin varmasti voimme tavata tai jutella puhelimessa ja keksiä yhdessä jonkin keinon auttaa Ahtia tulemaan ajoissa kouluun.”

3. Osoita pitäväsi huoltajaa oman lapsensa asiantuntijana

Kuten ihmiset yleensäkin, myös oppilaiden huoltajat ovat valmiimpia yhteistyöhön, kun osoitat olevasi kiinnostunut heidän mielipiteistään, pyydät heiltä apua ja pikemmin kysyt heiltä neuvoja kuin annat niitä heille.

”Sinä tunnet hänet minua paremmin. Mitä tässä sinun mielestäsi kannattaisi tehdä?”

”Haluaisin kuulla sinun mielipiteesi ennen kuin ryhdyn tekemään tälle asialle jotakin.”

”Mitä sinä ehdottaisit?”

”Minä ehdottaisin, että toimittaisiin näin. Mitä mieltä sinä olet siitä? Luuletko, että se voisi auttaa?”

”Minä hoidin sen tilanteen sillä tavalla, mutta en tiedä mitä sinä siitä ajattelet. Oliko se sinusta oikein vai miten sinusta pitäisi toimia, jos tilanne toistuu? ”

Herätä huoltajassa halu etsiä ratkaisuja oppilaan ongelmiin yhteistyössä kanssasi kuuntelemalla ja arvostamalla hänen mielipiteitään – silloinkin kun olet hänen kanssaan eri mieltä.

”Tässä asiassa on menty selvästi eteenpäin ja kiitos siitä kuuluu sinulle, kun olet puhaltanut meidän kanssamme samaan hiileen.”

”Ymmärrän teidän vanhempien ehdotuksen, mutta meidän ei ole mahdollista toimia täällä koulussa sillä tavalla. Meidän on löydettävä jokin toinen tapa ratkaista tämä ongelma.”

”Jouduin tänään poistamaan Villen luokasta, kun hän riehaantui ja alkoi häiritä tuntia. Ville oli käytävällä kymmenisen minuuttia, jonka jälkeen pyysin hänet sisään. Sen jälkeen hän oli rauhallinen eikä mitään häiriöitä enää ollut koko päivänä. Toivon, että voitte hyväksyä menettelytapani, mutta siltä varalta, että vastaava tilanne tulee joskus uudestaan eteen, kuulisin mielelläni teidän ajatuksenne siitä, miten näissä tilanteissa olisi hyvä hänen kohdallaan toimia.”

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen viestintään

Myönteinen palaute

Opettajan antama myönteinen palaute on tehokas tapa vaikuttaa oppilaiden käyttäytymiseen, mutta sen vaikutus ei rajoitu vain oppilaaseen. Se vaikuttaa myönteisesti myös oppilaan perhesuhteisiin, kodin ja koulun väliseen suhteeseen, sekä helpottaa tulevia keskusteluja huoltajan kanssa. Myönteinen palaute vähentää riskiä, että opettaja ja huoltaja ajautuvat törmäyskurssille, jos oppilaalle tulee myöhemmin ongelmia.

Seuraavassa on kuvattu kolme keinoa, joiden avulla voidaan vahvistaa myönteisen palautteen positiivisia vaikutuksia.

1. Kolmannen kautta kehuminen

Kolmannen kautta kehuminen tarkoittaa sitä, että opettaja ei anna myönteistä palautetta suoraan oppilaalle vaan jollekin kolmannelle osapuolelle. Kolmannen kautta kehumista on esimerkiksi se, kun kehut oppilasta hänen huoltajalleen tai kerrot oppilaalle, että joku muu opettaja on kehunut häntä sinulle.

”Siitä tyttöjen riitelystä vielä. Luokan tytöt kävivät tänään sanomassa minulle, että ovat sopineet riitansa ja Minna on nyt taas heidän kaverinsa.”

”Liikunnanopettaja kertoi minulle opettajanhuoneessa, että Ville on kovasti reipastunut tämän vuoden aikana.”

”Juttelin rehtorin kanssa Raisasta. Kerroin hänelle, että Raisa on alkanut sopeutua hyvin luokan sääntöihin ja että minä olen optimistinen tulevaisuuden suhteen.”

Kolmannen kautta kehumista on sekin, jos lähetät huoltajalle viestin, jossa kerrot antaneesi myönteistä palautetta oppilaalle koulussa, mutta et kerro mitä olet oppilaalle sanonut, vaan pyydät huoltajaa tiedustelemaan asiaa oppilaalta itseltään.

”Minä kehuin Sakkea tänään koulussa. Hän kertoo varmasti mielellään itse, mistä häntä kehuin.”

Voit halutessasi sopia huoltajien kanssa, että kun lähetät heille tietyn sovitun merkin, esim. tietyn hymiön, se tarkoittaa, että olet antanut oppilaalle myönteistä palautetta ja haluat oppilaan itsensä kertovan heille, mistä olet häntä kehunut.

2. Kollektiivinen kehuminen

Yksi tehokkaista tavoista vahvistaa myönteisiä muutoksia ja edistää samalla yhteistyötä huoltajien kanssa on kehua koko luokkaa tai oppilasryhmää kollektiivisesti. Yhteisesti koko luokalle annettu myönteinen palaute ei vaikuta myönteisesti vain oppilaisiin vaan myös kaikkien osapuolten – oppilaiden, huoltajien ja opettajien – keskinäisiin suhteisiin. Samalla se luo edellytyksiä mahdollisesti myöhemmin eteen tulevien ongelmien selvittämiselle.

Opettajan opas kodin ja koulun väliseen viestintään

”Olen pannut ilolla merkille, että 8 C luokan oppilaat ovat ottaneet tavakseen tukea ja auttaa toinen toisiaan ongelmatilanteissa. Olisi kiinnostavaa tietää, millä tavalla te vanhemmat olette myötävaikuttaneet tähän asiaan.”

”Oppilaiden alkusyksyn levottomuus on vähentynyt ja työrauha on selvästi parantunut. Tämän olen kuullut myös muilta opettajilta. Olisin kiinnostunut tietämään, minkälaisia myönteisiä vaikutuksia tällä on ollut lapseenne.”

3. Ongelmatilanteissa kehuminen

Myönteinen palaute on erityisen hyödyllistä silloin, kun oppilaalla on jokin ongelma, jota on jo yritetty ratkaista yhteistyössä huoltajan kanssa. Näissä tilanteissa voit antaa myönteistä palautetta huoltajille esimerkiksi sanomalla, että oppilas on itse osallistunut ongelman ratkaisemiseen tai kertomalla heille havaitsemistasi pienistä edistysaskelista

”Mauno heitteli pihalla lumipalloja, vaikka hyvin tietää, että se on kielletty. Keskustelin hänen kanssaan asiasta ja hän ymmärsi tehneensä väärin. Hän pyysi anteeksi, lupasi ettei tee samaa toiste ja lupasi myös omalta osaltaan pitää huolen siitä, että muutkaan eivät enää heittele lumipalloja.”

”Kiinnitin huomiota siihen, että päinvastoin kuin viime viikolla, Maija oli tällä viikolla tehnyt kaikki läksyt huolellisesti. Kehuin häntä siitä ja hän näytti ilahtuvan. Parempaan suuntaan ollaan menossa.”

”Tällä viikolla Villen tuntiosallistuminen on ollut selvästi aikaisempaa aktiivisempaa. Hyvä homma. Kiitos yhteistyöstä!”

Tuohtuneet huoltajat

Riippumatta siitä, miten kunnioittavasti ja arvostavasti opettaja viestii huoltajien kanssa, aina joskus käy kuitenkin niin, että huoltaja ottaa yhteyttä opettajaan ja ilmaisee huolestuneisuutensa omasta lapsestaan erityisen kärkevällä, vaativalla tai suorastaan vihamielisellä tavalla. Näissä tapauksissa keskustelua ei pidä milloinkaan käydä sähköisesti vaan sopia välittömästi aika henkilökohtaiselle keskustelulle.

Jos huoltaja ilmaisee tuohtuneisuutensa sähköisellä viestillä, älä ryhdy keskustelemaan asiasta sähköisesti vaan ilmoita hänelle, että asia on niin tärkeä, että haluat keskustella siitä hänen kanssaan henkilökohtaisesti.

Kun keskustelet tuohtuneen huoltajan kanssa, ensimmäinen askel on saada hänet rauhoittumaan, jotta rakentava keskustelu hänen kanssaan tulee mahdolliseksi.

Pääsääntöisesti huoltajan kohtuuttomalta tuntuva tuohtuneisuus selittyy sillä, että hänellä on jokin aikaisempi kielteinen kokemus yhteistyöstä koulun tai muiden viranomaisten kanssa. Aloita sen vuoksi keskustelu kysymällä huoltajalta, minkälaisia kokemuksia hänellä on aiemmista koulun tai viranomaisten kanssa käydyistä keskusteluista. Jos hän kertoo kielteisistä kokemuksistaan, kiitä häntä avoimuudesta ja rehellisyydestä (”Onpa hyvä että kerroit”) ja kysy häneltä, mitä hän ehdottaa, jotta tämänkertaisesta keskustelusta tulisi hänelle parempi kokemus.

Tuohtuneen huoltajan kohtaamisessa on tärkeätä pitää huoli siitä, että hän kokee tulevansa kuulluksi ja että hänelle tulee tunne, että hänen hätänsä tai huolensa ymmärretään ja siihen suhtaudutaan vakavasti.

Seuraavat viisi ohjenuoraa ovat osoittautuneet hyödyllisiksi tuohtuneiden ihmisten kohtaamisessa:

1. Kuuntele: Pidä huoli siitä, että huolestunut huoltaja tulee kuulluksi.

2. Kiitä: Kerro, että se on hyvä asia, että hän ottaa asian puheeksi kanssasi.

3. Ymmärrä: Kerro, että ymmärrät, että asia huolestuttaa/suututtaa häntä (“Voin kuvitella, miltä tämä sinusta tuntuu...”)

4. Selvitä toive: Tiedustele huoltajalta, miten hän toivoo, että asia ratkaistaisiin (se, mitä huoltaja haluaa, ei välttämättä ole mahdollista, mutta huoltajan täytyy kokea, että olet kiinnostunut hänen ehdotuksestaan).

5. Sovi jatkotoimet: Keskustele lopuksi huoltajan kanssa siitä, mitä tehdään, jotta huoltajan huoli väistyy.

Wilma

Tuohtuneet huoltajat

Seuraavaan esimerkkiin on selkeyden vuoksi poimittu opettajan ja kiukustuneen huoltajan välisestä keskustelusta pelkät opettajan repliikit:

”Hyvä kun tulit... Onpa hyvä, että soitit... Tämä asia on sinulle selvästi tärkeä... Sinä olet kiukkuinen ja voin ymmärtää sen... On hyvä, että otit tämän asian kanssani puheeksi... En voi puhua juuri nyt, kun minulla on yksi asia kesken, mutta voitko odottaa viisi minuuttia, niin puhutaan sitten tämä asia selväksi... Onpa hyvä, että sanot tämän minulle... Me mietimme mitä me voimme tehdä tälle asialle täällä koulussa. Mikä olisi sinusta hyvä ratkaisu tässä tilanteessa? ... Jos se mitä ehdotat ei ole mahdollista, mikä olisi sinun mielestäsi toiseksi paras ratkaisu? ... Mitä mieltä olet siitä, jos sovitaan nyt, että menetellään näin? ... Onpa hyvä, että tulit puhumaan tästä asiasta, vaikka rehellisesti sanoen minä kyllä vähän pelästyin ensi alkuun sinun kiukkuasi.”

Lopuksi

Oppilaiden käyttäytymiseen ja huolellisuuteen liittyvät kouluongelmat ratkeavat parhaiten, kun opettaja ja lapsen vanhemmat puhaltavat yhteen hiileen. Se ei kuitenkaan ole aina helppoa, sillä opettaja ja vanhemmat joutuvat helposti törmäyskurssille, jos vanhemmat kokevat opettajan arvostelevan heitä tai syyttävän heitä oppilaan ongelmasta. Tällaisten yhteentörmäysten riski kasvaa, kun vuoropuhelua yritetään käydä sähköisen viestimen avulla.

Olisikin suotavaa, että opettajat ja vanhemmat keskustelisivat vanhempainilloissa Wilman avulla tapahtuvasta tiedottamisesta ja pyrkisivät yhdessä löytämään kaikkia osapuolia tyydyttävät pelisäännöt niin sähköiseen kuin muuhunkin kodin ja koulun väliseen viestintään.

Wilma on joustava ohjelma, jonka monia toiminto- ja – kuten tuntimerkintävalikon vaihtoehtoja ja sitä kenelle tietty opettajan tekemä merkintä näkyy – voidaan muokata kunta/-oppilaitoskohtaisesti. Lisätietoja Wilman asetuksista ja muokattavuudesta saa oman oppilaitoksen Wilman pääkäyttäjältä.

Wilma

Yhteenveto

1. Pyri käyttämään viestitoimintoa, kun kerrot huoltajalle Wilman välityksellä oppilaan käyttäytymistä tai huolellisuutta koskevista asioista.

2. Jos oppilaan ongelma edellyttää neuvonpitoa huoltajan kanssa, vältä viestittelyä Wilman avulla. Voit ottaa ensikontaktin harkiten kirjoitetulla pikaviestillä, mutta käy varsinainen keskustelu huoltajan kanssa puhelimitse tai kasvotusten.

3. Jos huoltaja on tuohtunut, käytä Wilman pikaviestitoimintoa vain keskusteluajan sopimiseen.

4. Informoidessasi Wilman avulla huoltajaa oppilaan käyttäytymiseen tai huolellisuuteen liittyvästä ongelmasta, kerro viestissäsi myös se, miten toivot oppilaan toimivan jatkossa.

5. Laadi huoltajalle osoittamasi Wilma-viesti niin, että siinä on toiveikkuutta herättävä sävy. Saat viestiisi toiveikkaan sävyn mm. muistuttamalla huoltajaa oppilaan aiemmin voittamista ongelmista tai kertomalla, mitä edistystä ongelmassa on jo tapahtunut.

6. Hyödynnä Wilmaa myös antaessasi huoltajille myönteistä palautetta. Voit esimerkiksi lähettää luokan huoltajille yhteisen viestin, jossa kehut koko luokkaa. Voit myös kertoa antaneesi oppilaalle kehuja, ja pyytää huoltajaa itse kysymään oppilaalta asiasta tarkemmin.

7. Jos sinuun yhteyttä ottava huoltaja on tuohtuneessa mielentilassa, älä käy hänen kanssaan lainkaan keskustelua sähköisesti, vaan sovi hänen kanssaan keskusteluaika. Kun sitten puhut hänen kanssaan henkilökohtaisesti, rauhoita hänet pitämällä huoli siitä, että hän kokee tulevansa kuulluksi ja ymmärretyksi.

Tämän Visma Enterprisen tuottaman oppaan on laatinut psykiatrian erikoislääkäri Ben Furman yhdessä Visma Enterprisen työryhmän kanssa. Kommentteja ja parannusehdotuksia on saatu opettajilta, rehtoreilta ja muilta asiantuntijoilta. Kiitämme erityisesti: Martti Hellström, Tapani Ahola, Maiju Ahola, Markus Humaloja, Risto Ikäheimo, Titta Kaukonen, Jarkko Lampinen, Jouni Puranen ja Taina Vainio ja Merja Laininen.

Lisää tietoa aiheesta:

Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön Opetushallitus ja Suomen vanhempain liitto, 2007.

Kodin ja koulun välisen viestinnän opas vantaalaisille 1–9-vuosiluokkien kouluille Vantaan sivistystoimi 2012 Olen ylpeä sinusta.

Ratkaisukeskeisiä keinoja vanhemmille ja muille kasvattajille. Ben Furman, Tammi 2013.

Miten keskustella oppilaan kanssa rakentavasti hänen ei-toivotusta käyttäytymisestään - ratkaisukeskeinen lähestymistapa. Ben Furman, Youtube-video.

Tuplatähti. Työpaikan hyvä henki ja kuinka se tehdään. Furman ja Ahola. Tammi 2012.